

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е
[населено място], 17.05.2018г.

АПЕЛАТИВЕН СПЕЦИАЛИЗИРАН НАКАЗАТЕЛЕН СЪД в закрито заседание на седемнадесети май през две хиляди и осемнадесета година, четвърти състав

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЕМИЛИЯ ПЕТКОВА
ЧЛЕНОВЕ: ДАНИЕЛА ВРАЧЕВА
МАГДАЛЕНА ЛАЗАРОВА

след като се запозна с ВНЧД № 197 по описа на АСНС за 2018г., докладвано от съдия Магдалена Лазарова, за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на Глава XXII, чл. 341 ал.2 вр.чл.249 ал.3 вр. чл.248 ал.1 т.3 от НПК.

Образувано е по подаден на 02.05.2018г. частен протест от прокурор от Специализираната прокуратура против определение произнесено в разпоредително заседание на 25.04.2018г. по нохд № 899/18г. по описа на Специализирания наказателен съд, XIII-ти състав, с което е прекратено съдебното производство и делото е върнато на прокурора за отстраняване на допуснати при изготвяне на обвинителния акт съществени нарушения на процесуалните правила, водещи както до нарушаване правото на подсъдимия да научи в какво престъпление е обвинен, така и на правата на ощетените юридически лица да предявят претенциите си в хода на наказателния процес за конкретно причинени имуществени вреди.

В частния протест са изразява несъгласие с атакуваното определение като незаконосъобразно и неправилно. Разликата в обстоятелствената и диспозитивната част на обвинителния акт, касаеща паричните суми, формиращи елемента „значителни щети“ се обяснява с изключителното правомощие на прокурора да преценява какво обвинение и в какъв обем да повдигне. Навеждат се доводи, че обвинителният акт съдържа ясно и точно описание на настъпилите вредни последици, причинната връзка между тях и конкретното поведение на обвиняемия, а на лист 14 са посочени действията, които е следвало да предприеме след запознаване с финансовото състояние на [фирма]. Твърди се, че „нормативната база, регулираща действията на министъра определя обема на правомощията му, като логично задълженията му следва да бъдат преценени на базата на грижата на добър стопанин и в тази връзка с оглед принципалната функция на министъра, същият притежава правомощията на Съвета на директорите, съгласно Устава на [фирма], както и от договора за възлагане на управление, като именно там съобразно конкретна ситуация се извеждат задължения.“ Не се споделя виждането на съда, че не са уточнени датите за уведомяване на О. за наличната опасност от настъпването на вредни последици, тъй като повдигнатото му обвинение е за бездействие за целия инкриминиран период от 09.06.2006г. до 18.07.2007г. Отрича се наличие на смесване между двете престъпления, включени в обвинението, като се пояснява че щетите от престъплението по чл.219 от НК са „формирани от неизпълнение на контролни функции спрямо изпълнението на договора за наем, а при второто престъпление – по чл.282 от НК - от превишаване на власт, изразяващо се в даване на разрешение за сключване на конкретния договор за наем и от нарушаване на служебни задължения, изразяващи се в неспазване на процедурата по

предоставяне на концесия, при наличие на специална користна цел – за набавяне на облага за [фирма]. Не се споделя мнението на съда относно бланкетния характер на думата „декапитализиране“, като се твърди, че се касае за „общодостъпен икономически термин, с който се означава постепенно намаляване на капитала на дадено дружество“, както и за липсата на яснота и конкретизация относно причинените вреди на държавата, тъй като е „ноторно известно, че в рудниците на [фирма] се добиват кафяви въглища“, а в обвинителния акт се съдържат данни относно мястото и времето на добива, но количеството „няма как да се знае, поради обстоятелството, че договора е незаконен“ /вероятно се има предвид незаконен добив/. Твърди се, че ощетеното юридическо лице е горепосоченото ЕАД, а „държавата търпи неимуществени вреди в обвинението по чл.282 от НК и не може да бъде граждански ищец, съгласно разпоредбата на чл.84 ал.1 от НПК“. В заключение се настоява за отмяна на атакуваното определение като се подчертава, че в обвинителния акт са посочени всички обстоятелства, възприети от прокуратурата, въз основа на които се гради обвинителната теза, обуславящи съставомерността на деянията, включени в обвинението, както от обективна, така и от субективна страна, поради което не е налице основанийето по чл.248 ал.1 т.3 НПК за връщане на делото.

В законоустановения 7-дневен срок е постъпило възражение от адвокат В. В. – защитник на подсъдимия Р. О., с което се настоява частният протест да бъде оставен без уважение като неоснователен, и да бъде потвърдено обжалваното определение. Споделят се мотивите на съда, като отново детайлно се преповтарят изложените доводи пред СНС за допуснати съществени процесуални нарушения при изготвянето на обвинителния акт.

Настоящият въззивен състав, след като обсъди изложените в частния протест доводи и се запозна с атакуваното определение на СНС и материалите по делото, намери същият за допустим, а разгледан по същество за неоснователен .

Производството пред СНС по нохд № 899/2018г. е образувано на 30.03.2018г. по внесен обвинителен акт по обвинението на Р. С. О. за престъпления по чл.219 ал.4 вр.ал.3, ал.2 от НК и по чл. 282 ал.3 вр. ал.2 вр. ал.1 вр. чл.26 ал.1 от НК, извършени в качеството му на министър на икономиката и енергетиката.

На 25.04.2018г., в хода на разпоредителното заседание, от защитата на подсъдимия е направено искане за прекратяване на съдебното производство и връщане на делото на прокуратурата за отстраняване на допуснати съществени процесуални нарушения на досъдебното производство, водещи до ограничаване правото на защита.

След изслушване на прокурорите СНС е приел, че са налице предпоставките за произнасяне по чл.248 ал.5 т.1 НПК.

Настоящият въззивен състав намира това произнасяне за правилно и законосъобразно.

Несъмнено обвинителният акт има съществено значение за бъдещото съдебно производство, доколкото поставя границите, в които съдът ще изследва съответните факти и обстоятелства, и в този смисъл определя рамките на предмета на доказване, който ще се изяснява в хода на съдебното дирене т.е. за прокурорът съществува законово задължение да формулира обвинението по ясен, точен и изчерпателен начин, да очертае в максимално широка степен фактическите и юридическите му предели, в които съдът ще разгледа делото.

Всяка непълнота респ. неяснота в обвинителния акт, касаеща фактическите и правни признаци на престъплението, съставлява съществено процесуално нарушение, ако е довела до поставяне на обвиняемото лице в невъзможност да научи в какво точно е обвинено.

Както бе посочено по-горе в обхвата на обвинителния акт са включени две престъпления, за които се твърди, че са извършени от обв. О.. По констатираните от СНС недостатъци по всяко от тях, имащи за последица връщането на делото на прокурора, въззивният съд намира следното:

по обвинението за престъпление по чл.219 ал.4 вр. ал.3 вр. ал.2 НК

- несъответствие между диспозитива на обвинението и обстоятелствената част на обвинителния акт в частта, касаеща причинените от деянието щети.

АСНС споделя становището на първата инстанция за налично разминаване в този смисъл. В обстоятелствената част /л.23 от обвинителния акт/ е посочено, че „в резултат на сключения договор за наем на 09.06.2006г. между [фирма] като наемодател и [фирма] като наемател са възникнали за Дружеството вредни финансови последици“, които са конкретизирани и изброени в пет пункта. Същевременно в диспозитива на обвинителния акт са включени само три от тях, като отсъстват тези по пункт 1 и 5. Действително непосредствено след тяхното посочване, в обстоятелствената част е преповторен дословно диспозитива на обвинението по чл.219 НК, съдържащ само трите пункта, което обаче не води до преодоляване на констатираното несъответствие, но не съставлява съществено процесуално нарушение. Може да се касае до непрецизна работа на прокурора изготвил обвинителния акт, но тъй като обвинителния диспозитив очертава рамките на бъдещия наказателен процес, то в конкретния случай въззивният състав приема, че претендираните щети са само в посочените три пункта, тъй като единствено в правомощията на прокурора е да прецени какво обвинение и в какъв обем да повдигне.

В останалата част възражението в частния протест се явява неоснователно. Непосочената причинно-следствената връзка между претендираното конкретно бездействие на О., в качеството му на министър на икономиката и енергетиката, и която и да е от паричните суми, явяващи се „последвали значителни щети“ в резултат на същото, прави обвинителната претенция неясна. Наред с това на лист 14 от обвинителния акт се съдържа описание на бездействието на обвиняемия, касаещо единствено „периодичното му уведомяване за неизплащането на дължимия месечен наем от страна на [фирма]“ и то в периода м.06-12.2006г., докато периода на настъпване на претендираните значителни щети е до м.07.2007г.

- липса на конкретизация на неизпълнените контролни задължения

Действително, както правилно е забелязал СНС, в обстоятелствената част на обвинителния акт фигурират множество дати, изброени са редица заповеди, доклади и други документи. Същевременно обаче не се открива нужната конкретика относно датите и начина, по който обвиняемият е бил уведомен за неизплащане на дължимата наемна цена на дружеството – наемател, както и относно дължимите действия, които е следвало да предприеме в тази връзка, по упражняване на контрол върху работата на изпълнителния директор върху дейността на Съвета на директорите на [фирма].

В диспозитива на обвинителния акт е отразен единствено периода на продълженото престъпление - с начална дата сключването на договора за наем /неизвестно по какви причини се приема от прокуратурата за начален момент на престъплението по чл.219 НК, доколкото финансовите задължения по договора за наем възникват на по-късен етап/ и крайна – датата на освобождаване на О. от заеманата длъжност министър на икономиката и енергетиката. В обстоятелствената част на обвинителния акт /л.14/ се сочи, че за този финансов проблем, касаещ натрупани неизплатени наеми, свид.С. писмено уведомил обв.О., но не последвала никаква реакция. По-надолу се твърди, че „въпреки периодичното уведомяване за несплащане на дължимия месечен наем, О. не упражнил достатъчен

контрол върху работата на С.“, а на л.16 „след запознаване с дейността на работната група .....умишлено не предприел действия за отстраняване на констатираните недостатъци в работата на дружеството.....не упражнил правомощието си съгласно чл. 4.2 от Договор за възлагане на управление, като не контролирал дейността на Съвета на директорите на [фирма].....“ В този смисъл съществуват неясноти кога за първи път обвиняемият е научил за съществуващите проблеми, по какъв начин е бил уведомен и е уведомяван периодично, кога е бил изготвен доклада на работната група и кога му е бил предоставен за запознаване. В последващото изложение на фактологията тези обстоятелства не са изяснени, напротив наблюдава се същия подход на общи твърдения за устни и писмени доклади, доведени до знанието на обвиняемия. Тези пропуски, доколкото се отнасят до съставомерни признаци на престъпното деяние, което освен това е квалифицирано и като умишлена безстопанственост, на практика имат за последица непредявено от фактическа страна обвинение и правят невъзможно реалното упражняване на правото на защита.

по обвинението за престъпление по чл.282 ал.3 вр. ал.2 вр. ал.1 вр. чл.26 ал.1 НК

- несъответствие между обстоятелствената част и диспозитива на обвинителния акт, изразяващо се непосочване в съдържанието на първата на каквито и да е данни относно съставомерен признак от престъпния състав – настъпването на значителни вредни последици;

- бланкетно описание на настъпилите вредни последици и то едва в диспозитива на обвинителния акт, същевременно при липсата на изясняване на смисъла вложен в думата „декапитализиране“ и неконкретизиране в какво са се изразили останалите претендирани вредни последици „незаконен добив на подземни богатства, изключителна държавна собственост, уронване престижа и авторитета на държавните институции в лицето на Министерството на икономиката и енергетиката, разколебано доверие на обществото в правовия ред“.

Въззивният съд се съгласява изцяло с изложената в проверяваното определение аргументация за допуснати съществени процесуални нарушения при изготвяне на обвинителния акт. Както бе отбелязано вече, така посочените пропуски и несъответствия се отнасят до съставомерен признак на престъплението, като липсата на описание в обстоятелствената част се приравнява на липса на предявено от фактическа страна обвинение.

Съгласно ТР № 2 от 7.10.2002г. на ВКС по т.н.д.№ 2/2002г., ОСНК задължителен елемент от съдържанието на обстоятелствената част на обвинителния акт са всички факти, обуславящи обективните и субективните признаци на престъплението, както и участието на обвиняемия в него, тъй като същинското предназначение на този прокурорски акт е да постави основните рамки на процеса на доказване и реализиране правото на защита. Непосочването на всички факти от горепосочената категория, обуславящи съставомерността на деянието и авторството на обвиняемото лице при осъществяването му, съставлява съществено процесуално нарушение, водещо до ограничаване на правата му като бъдеща страна в съдебното производство. В този смисъл възраженията на прокуратурата се явяват неоснователни.

На следващо място настоящият въззивен състав констатира в обвинителния акт още едно съществено процесуално нарушение, което е било коментирано от защитата на обвиняемия в хода на разпоредителното заседание, но по него липсва надлежно произнасяне в протестираното определение. В диспозитива на обвинението по чл.282 ал.3 вр. ал.2 вр. ал.1 вр. чл.26 ал.1 от НК, който е преписан дословно и в обстоятелствената част на обвинителния акт, съществува несъответствие между общата част на продължаваното

престъпление и двете деяния, попадащи в обхвата му, отнасящо се до посочените в тях форми на изпълнителното деяние. В текстовата формулировка на общата част и тази на първото деяние са вменени две от формите на изпълнителното деяние „превишил властта си“ и „нарушил служебните си задължения“. В текстовото изписване на второто деяние, включено в продължаваното престъпление, е въведена третата форма на изпълнителното деяние „не е изпълнил служебните си задължения“, която не фигурира в общата част на продължаваното престъпление. Наред с това в общата част настъпилите вредни последици са квалифицирани като „немаловажни“, а в двете отделни деяния като „значителни“, каквито всъщност изисква да бъдат и дадената правна квалификация по ал.2 на чл.282 НК.

Въззивният съд намира, че останалите, претендирани от защитата на обвиняемия пред СНС, неясноти, неточности и други слабости, допуснати при изготвянето на обвинителния акт, касаят по-скоро или отделни детайли, които ще бъдат преодолени с отстраняването на коментираните по-горе съществени процесуални нарушения, или въпроси, които подлежат на доказване при разглеждане на делото по същество.

Предвид изложеното, Апелативният специализиран наказателен съд, 4-ти въззивен състав

О П Р Е Д Е Л И :

ПОТВЪРЖДАВА определение произнесено в разпоредително заседание на 25.04.2018г. по нохд № 899/18г. по описа на Специализирания наказателен съд, XIII-ти състав с което е прекратено съдебното производство и делото е върнато на прокурора за отстраняване на допуснати отстраними съществени нарушения на процесуалните правила, довели до ограничаване на процесуалните права на обвиняемите.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

1.

2.